

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“อ่านคล่อง”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ภาคเรียนที่ ๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ ๑ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองโดยอ่านแบบร้อยแก้ว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองที่กำหนดให้ โดยอ่านแบบร้อยแก้ว ใช้เวลา ๓ นาที

นกขมิ้น

โอ้เจ้านกขมิ้นเหลืองอ่อน	ถึงยามค่ำเจ้าจะจรรนอนรังไหน
ท่องทุ่งนาสุ่มทุมพุ่มไม้ไพร	ได้อาศัยพักนอนแต่ก่อนมา
ค่านี้นิเชยเจ้าปักษามาสู่เหยา	จะคอยเฝ้าถนอมกล่อมรักษา
จงมาเป็นเพื่อนเล่นเจรจา	ให้ตัวข้าหายเหงาเศร้าดวงมาน
หรือเจ้ามีคู่ชมภิรมย์ชิด	ขอมิ่งมิตรเฉลยคำที่รำชาน
ข้าจะได้ตัดอัคคีที่เฝ้าลาญ	มิให้ผลาญจนชอกช้ำระกำทรวง

ฉบับที่ ๒ ความเข้าใจในการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง โดยทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. หรือ ค.
หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๒๐ นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๓

ปัจจุบันนี้ผู้คนหันมานิยมรับประทานอาหารปลอดสารพิษมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะปลอดภัยต่อสุขภาพ สารพิษในอาหารมาจากการที่ชาวไร่ชาวนาใช้สารเคมีในไร่นาเป็นจำนวนมาก เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช แรงการเจริญเติบโตของพืช และช่วยให้พืชดูสวยสด ใหม่น่ารับประทาน เมื่อเปรียบเทียบกับผักที่ไม่ใช้สารเคมี ซึ่งใบมีรูพรุนสำหรับผู้เลี้ยงสัตว์ในฟาร์มต่าง ๆ มีการฉีดฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโตของสัตว์ใช้ยาและวัคซีนต่าง ๆ โดยไม่เหมาะสม เช่น มีการใส่ยาบางอย่างลงในอาหารให้หมูกิน ทำให้เนื้อหมูมีสีแดงน่ากิน ฉีดฮอร์โมนให้แก่สัตว์ปีกเพื่อเร่งการวางไข่ เป็นต้น อันตรายจากการบริโภคอาหารที่มีสารพิษปะปนเหล่านี้เริ่มเป็นที่รับรู้กันมากขึ้น ทำให้ประชาชนหันมานิยมบริโภคอาหารปลอดสารพิษ

๑. ข้อใดคือสาระสำคัญของเรื่อง

- ก. อันตรายจากการบริโภคอาหารที่มีสารพิษปะปน
- ข. ผลของการใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืชเพื่อให้พืชสวยงาม
- ค. คนหันมารับประทานอาหารที่ปลอดสารพิษเพราะปลอดภัยต่อสุขภาพ
- ง. เกษตรกรต้องการเร่งการเจริญเติบโตของพืชเพราะจะได้ผลผลิตเร็วทันใจ

๒. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้เกษตรกรใช้สารเคมีในการปลูกพืช

- ก. พืชผักสวยงามสมบูรณ์
- ข. พืชผักไม่มีแมลงรบกวน
- ค. เพิ่มคุณค่าทางอาหารในพืชผัก
- ง. ทำให้พืชเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

๓. จากข้อความ การฉีดฮอร์โมน การใช้ยาและวัคซีนต่าง ๆ ส่งผลเสียอย่างไรต่อผู้บริโภคมากที่สุด

- ก. อาหารมีราคาแพง
- ข. เสี่ยงต่อการเป็นโรค
- ค. อาหารเก็บไว้ได้ไม่นาน
- ง. ทำให้ร่างกายเจริญเติบโตเร็วกว่าปกติ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔ – ๖

ราชสีห์ตัวหนึ่งมักจะเข้าไปหาอาหารบริเวณทุ่งหญ้าซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของวัวทั้งสี่ บ่อยครั้งที่ราชสีห์พยายามจู่โจมพวกวัว แต่เมื่อใดก็ตามที่มันเข้าไปใกล้วัวทั้งสี่จะหันทางเข้าหากัน ดังนั้นไม่ว่าราชสีห์จะวิ่งไปทางไหนก็หนีไม่พ้นเขาของพวกวัว ต่อมาวัวทั้งสี่ตัวก็เกิดเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกัน พวกมันต่างแยกกันเดินไปหากินในทุ่งหญ้าตามลำพัง แล้วราชสีห์ก็เข้าจู่โจมพวกมันทีละตัว ทำให้วัวทั้งสี่ตัวต้องพบจุดจบในที่สุด

๔. สำนวนสุภาพใด สอดคล้องกับเรื่องที่กำหนดให้มากที่สุด

- ก. กงเกวียน กำเกวียน
- ข. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ค. รู้รักษาตัวรอด เป็นยอดดี
- ง. รวมกันเราอยู่ แยกหมู่เราตาย

๕. จากเรื่อง จุดจบ หมายถึงข้อใด

- ก. ตาย
- ข. พ่ายแพ้
- ค. บาดเจ็บ
- ง. แยกแยก

๖. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร

- ก. การพึ่งตนเองเป็นหนทางของการอยู่รอด
- ข. การอยู่ร่วมกันต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ค. การแตกความสามัคคีก่อให้เกิดความหายนะ
- ง. การมีเรื่องกับผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้เกิดความเดือดร้อน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗ - ๑๐

วิธีทำรังและลักษณะรังนกต่างก็มีลักษณะแปลก ๆ กันไป เป็นศิลปะตามธรรมชาติอีกแบบหนึ่ง รังที่นกทำได้ง่ายที่สุด คือ รังที่ทำอยู่กับพื้นดิน พื้นทราย โดยนกจะทำเป็นแอ่งเล็ก ๆ แล้วเอาใบไม้ใบหญ้ามารองทำให้นุ่ม บางครั้งพ่อนกแม่นกก็จะถอนขนออกหรือขนคลุมตัวมารองทำให้นุ่มขึ้น พวกนกทะเลบางชนิด เช่น นกนางนวลเกลบ มักวางไข่ตามแอ่งหินตื้น ๆ ตามเกาะแก่งกลางทะเล นกบางชนิดทำรังบนต้นไม้โดยวางตามกิ่งไม้ วิธีทำรังของมันก็คือ พ่อนกแม่นกจะคาบเอากิ่งไม้แห้ง ๆ มาวางซ้อน ๆ กันบนกิ่ง แล้วเอาใบไม้รองรัง เช่น พวกนกปากห่าง นกกระยาง นกกาน้ำ พวกนี้มักทำรังติด ๆ กันอยู่บนต้นไม้ใหญ่เดียวกัน ที่น่าประหลาดใจก็คือ พ่อนกแม่นกสามารถจะจำรังของมันได้อย่างแม่นยำมาก นกบางชนิดก็มีวิธีการทำรังอย่างวิจิตรพิสดารเหลือเชื่อ เช่น เอาดอกไม้สวย ๆ เปลือกหอย หรือหินสวย ๆ และใยแมงมุม มาประดับรังของมัน นกบางชนิดจะคาบเอาใบหญ้ามาสานกันทำรังที่สวยงามมาก เช่น นกกระจาบหัวเหลืองบางชนิดเอาใบไม้ ๒ - ๓ ใบ มามัดรวมกัน เอาปากเจาะริมใบเหล่านั้น แล้วเอาใยแมงมุมมาเย็บเข้าด้วยกันเป็นรัง จนพวกฝรั่งเรียกว่า นกช่างเย็บผ้า (tailorbird) เป็นต้น

๗. สาระสำคัญของเรื่องตรงกับข้อใด

- ก. ความพยายามของนกในการทำรัง
- ข. ความสามารถของนกในการทำรัง
- ค. ความสามารถของนกในการจดจำรัง
- ง. ความฉลาดของนกในการทำรังให้สวยงาม

๘. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

- ก. วิธีการทำรัง
- ข. สถานที่ทำรัง
- ค. วัสดุในการทำรัง
- ง. ระยะเวลาในการทำรัง

๙. จากเรื่องข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. นกกระยางทำรังบนต้นไม้
- ข. การทำรังบนพื้นดินเป็นการทำรังที่ง่าย
- ค. พ่อนกแม่นกจากรังของตนเองได้แม่นยำ
- ง. การทำรังของนกเป็นศิลปะตามธรรมชาติ

๑๐. จากเรื่อง ถ้ำต้นไม้ถูกทำลายจะมีผลต่อนกชนิดใดน้อยที่สุด

- ก. นกกาน้ำไม่มีต้นไม้เกาะ
- ข. นกกระยางไม่มีสถานที่ทำรัง
- ค. นกปากห่างไม่มีวัสดุในการทำรัง
- ง. นกนางนวลกลบไม่มีที่วางไข่ที่เหมาะสม